

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ

“(सेटल प्रोव्हिन्सेस शासन शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५१३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ द्वारा स्थापित व महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ द्वारा संशोधित राज्य विद्यापीठ)”

(विद्या विभाग)

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ जमनालाल बजाज प्रशासकिय भवन, महात्मा जोतिबा फुले शैक्षणिक परिसर,
विद्यापीठ कॅम्पस चौकते अंबाझरी टी-पॉईंट मार्ग, नागपूर ४४००३३

क्र. रातुमनावि/विद्या/शि.शु/२४/३२०

दिनांक ०४/०६/२०२४

सुधारित अधिसूचना

सर्व संबंधितांच्या माहितीकरीता सूचित करण्यात येते की, विद्यापीठ संलग्नित/संचालित महाविद्यालय व विद्यापीठ शैक्षणिक विभाग आणि मान्यता प्राप्त परिसंस्थेत राबविण्यात येणाऱ्या विविध अभ्यासक्रमांचे शिक्षण शुल्क व इतर शुल्काबाबत दिनांक २२ मे २०२४ रोजी संपन्न झालेल्या विद्यापरिषद व दिनांक २७ जुन २०२४ रोजी संपन्न झालेल्या व्यवस्थापन परिषदेने दिनांक ७ ऑक्टोबर २०२३ रोजी निर्गमित करण्यात आलेली अधिसूचना क्रमांक ६२१ मधील शुल्कात सत्र २०२४-२५ पासून पुढे दरवर्षी ७ टक्के वाढ करण्याचा निर्णय व्यवस्थापन परिषदेने कायम ठेवलेला आहे. करिता सत्र २०२४-२५ पासून शिक्षण शुल्क व इतर शुल्कात ७ टक्के वाढ करून शुल्काच्या तक्त्यासह परिशिष्ट अ, ब, व क चे तक्ते खालीलप्रमाणे सुधारीत करण्यात आलेले असून सोबत संलग्न केलेले आहेत. करिता सदर सुधारित शुल्क फक्त सत्र २०२४-२५ मध्ये प्रथम सत्रात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांस लागू राहील.

सत्र २०२४-२०२५ मध्ये जर महाविद्यालयांनी जुन्या शुल्काप्रमाणे प्रथम सत्रात प्रवेशित विद्यार्थ्यांकडून शुल्क आकारले असेल तर अशा विद्यार्थ्यांकडून खालील तक्त्यानुसार शिक्षण शुल्क व इतर शुल्क अधिसूचनेमध्ये नमुद असलेल्या शुल्काच्या शिर्षकाप्रमाणे आकारावे.

अधिसूचनेत नमुद शुल्का व्यतिरिक्त कोणतेही जास्तीचे शुल्क पुढील निर्णय होईस्तव महाविद्यालय/विभागांनी विद्यार्थ्यांतर्फे आकारू नये. तसेच ज्या व्यवसायीक अभ्यासक्रमांचे शुल्क शासनाने गठीत केलेल्या समितीद्वारे निधारीत करण्यात येते अशा अभ्यासक्रमांचे शुल्क या अधिसूचनेत अंतर्भूत असले तरी ते शासनाच्या शुल्क समितीने वेळोवेळी सुधारीत केलेल्या शुल्कानुसार आकारावे. याची कृपया नोंद घ्यावी.

अनुदानित महाविद्यालय व विद्यापीठ विभागातील सर्व अभ्यासक्रमाकरिता आकारावयाचे इतर शुल्क

अ.क्र.	इतर शुल्कांची बाब	शुल्क रूपये
१	प्रवेश फी (अनुदानित)	२०/-
२	प्रयोगशाळा शुल्क (पदवी अभ्यासक्रम) (ज्या अभ्यासक्रमास प्रात्यक्षिके आहेत फक्त त्याच अभ्यासक्रमाकरिता लागू)	८२४ (मानवविज्ञान व १२३७ विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखेअंतर्गत येणाऱ्या अभ्यासक्रमाकरिता)
	(पदव्युत्तर अभ्यासक्रम) (Geology, Home Science, Micro-Biology, Mathematics, Applied Geology & other Science & Home Science Subject)	१३७४/-
	M.Libs	२०६१/-
	M.A. Mass Communication	४१२२/-
३	ग्रंथालय शुल्क	२७५/-
४	जिमखाना शुल्क	३३०/-
५	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क (सामान्य अभ्यासक्रम)	३६७/-
	व्यावसायीक अभ्यासक्रम/ (सामान्य अभ्यासक्रम)	
	(A) M.P.Ed.	४४९३/-
	(B) M.B.A	६५५४/-

	(C) M.Pharm	११२७/-
	(D) M.Ed., Travel & Tourism(P.G.Diploma)	२४३२/-
	(E) Travel & Tourism(M.A.), M.Libs, Home Science,	१०५८/-
	(F) M.Sc.Tech(Applied Geology) & Geology	१७४५/-
	(G) M.A.Mass Communication, B.J, Micro-Biology, A.I.H.C & Arch, Botany, Chemistry	६४५/-
	(H) L.L.M	५०८/-
६	कॉलेज मॅगजीन फी	१३७/-
७	संगणक प्रशिक्षण फी	---
८	नोंदणी शुल्क	१५१/-
९	विद्यापीठ विकास निधी(सामान्य अभ्यासक्रम)	१७२/-
	व्यावसायिक अभ्यासक्रम	
	(A) M.P.Ed.	५३५०/-
	(B) M.B.A	७४९०/-
	(C) B.Pharm	५३५०/-
	(D) i. M.Pharm ii. M.Pharm (Sponsored)	६४२०/- १०७००/-
१०	विद्यापीठ क्रिडा निधी	३४/-
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधी	३६/-
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	१०८/-
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्य निधी	९१/-
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	४०/-
१५	युथ फेस्टिवल निधी(विद्यार्थी संघ शुल्क/युथ फेस्टिवल निधी)	---
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	३४/-

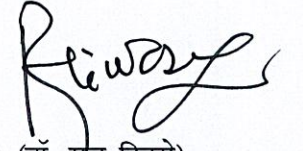
विनाअनुदानित महाविद्यालय व कायमविनाअनुदानित सर्व अभ्यासक्रमाकरिता आकारावयाचे इतर शुल्क

अ.क्र	इतर शुल्कांची बाब	शुल्क रू.
१	प्रवेश फी (विनाअनुदानीत)	प्रपत्र क प्रमाणे
२	प्रयोगशाळा शुल्क	प्रपत्र क प्रमाणे
३	ग्रंथालय शुल्क	प्रपत्र क प्रमाणे
४	जिमखाना शुल्क	४१२/-
५	विविध गुणदर्शन / उपक्रम शुल्क	४६४/-
	Biotechnology(ii)	११५५/-
६	कॉलेज मॅगजीन फी	१३७/-
७	संगणक प्रशिक्षण फी	---
८	नोंदणी शुल्क	१५१/-
९	विद्यापीठ विकास निधी (अभ्यासक्रम निहाय)	
	A All U.G. courses in Humanities Faculty Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., Bachelor of Fashion Business Management, Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication All U.G. courses in Commerce Faculty Like B.Com. (General), B.B.A., B.Com (Computer Application), B.Com. Honors, B.Sc. Finance, B.Com. (Business Administration)	१४३६/-
	B All P.G. courses in in Humanities Faculty Like M.A., B.L.I.Sc. , M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, All Post Graduate Diploma Courses, M.A. Mass Communication, Master of Advertising Management, All P.G. courses in Commerce & Management Faculty Like	१५४६/-

		M.Com (General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses, B.P.E.S.		
	C	All U.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty , B.Sc. Artificial Intelligence, Computer Application & B.C. A., B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc Data Science Bachelor of Home Science B.F.D. (Bachelor of Fashion Design), BPD (Bachelor of Printing Design), BTS (Bachelor of Textile Science) , B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design), B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design), Bachelor of Home Science Technology (4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design) iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology) iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology) Inter Disc.Faculty: B J. (Bachelor of Journalism),	१६८३/-	
	D	Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A. All P.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience),M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses, P.G.D.C.S.A. M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology, M.F.D. (Master of FashionDesign), M.T.D. (Master of Textile Design)	१८२०/-	
	E	M.C.A.(University Department)	९०६७/-	
१०		विद्यापीठ क्रिडा निधी	३४/-	
११		विद्यापीठ अश्वमेध निधी	३६/-	
१२		विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी	८५/-	
१३		विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्य निधी	१३७/-	
१४		विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	४०/-	
१५		युथ फेस्टिवल निधी(विद्यार्थी संघ शुल्क/युथ फेस्टिवल निधी)	---	
१६		विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	२८/-	

(टिप : उपरोक्त तक्त्यातील शुल्क हे शिष्यवृत्ती करिता असून यासह संबंधित विभागात परिशिष्ट 'क' सादर करावे. परिशिष्ट 'अ', 'ब' व 'क' महाविद्यालय/विद्यापीठ विभाग व विद्यापीठाचे वित्त व लेखा विभागाकरिता आहे.)

- सूचना : १) उपरोक्त शुल्का व्यतिरिक्त शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क, Viva-voce तसेच ज्या अभ्यासक्रमास प्रात्यक्षिक शुल्क व प्रकल्प शुल्क (Project fee) लागू आहेत ते शुल्क जसेच्या तसे विद्यापीठाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या अधिसूचने प्रमाणे राहिल.
- २) तालुक्यातील एकमेव महाविद्यालय या योजनेअंतर्गत सुरू झालेल्या कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयास केवळ वेतन अनुदान अनुज्ञेय असल्याने व वेतनेतर अनुदान अनुज्ञेय नसल्याने अशा महाविद्यालयास उपरोक्त तक्त्यातील विनाअनुदानित/कायम विनाअनुदानित तक्त्यातील इतर शुल्काचे दर लागू राहिल.
- ३) तसेच ज्या महाविद्यालयांना सत्र २०२५-२६ किंवा त्या पुढील सत्रातील शिक्षण शुल्कात वाढ पाहिजे असल्यास त्यांनी विद्यापीठाच्या शुल्क निर्धारण समितीपुढे सविस्तर प्रस्ताव सादर करावा.
- ४) ज्या महाविद्यालयात करिअर कट्टा उपक्रम राबविल्या जात असेल व ज्या विद्यार्थ्यांचा या अभ्यासक्रमात सहभाग असेल अशाच विद्यार्थ्यांकडून करिअर कट्ट्याचे शुल्क रु. ३६५/- विविध गुणधर्म या शिर्षांतर्गत आकारावे.
- (टिप:- करिअर कट्टा या उपक्रमांतर्गत राबविणारे अभ्यासक्रम ऐच्छिक असल्यामुळे हे शुल्क विद्यार्थ्यांकरिता सक्तीचे करता येणार नाही.)

 (डॉ. रजू हिवसे)
 कुलसचिव

प्रतिलिपी माहिती व पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेषित:

१. मा.सहायक आयुक्त,समाजकल्याण विभाग नागपूर,/वर्धा/गोंदिया/भंडारा
२. मा. आदिवासी विकास अधिकारी, नागपूर जिल्हा,आर टि ओ चौक,गीरीपेठ,नागपूर
३. मा. सहसंचालक, उच्च शिक्षण विभाग नागपूर
४. विद्यापीठाशी संलग्नीत/संचालीत महाविद्यालयातील सर्व प्राचार्य व शैक्षणिक विभागाचे विभाग प्रमुख
५. मा. वित्त व लेखा अधिकारी,
६. मा. संचालक (नवोपउपक्रम नवसंशोधन व साहचार्य),
७. मा. संचालक, परिक्षा व मूल्यमापन मंडळ
८. विद्यापीठाचे सर्व अधिकारी,
९. मा. कुलगुरूंचे स्वीय सहाय्यक,
१०. मा. प्र-कुलगुरूंचे स्वीय सहाय्यक,
११. मा.कुलसचिवांचे स्वीय सहाय्यक,
१२. समन्वयक, आय. टी. सेल

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज
नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

(डॉ. राजेंद्र उतखेडे)
उपकुलसचिव (विद्या)

परिशिष्ट-अ:

सर्व अनुदानित महाविद्यालयांनी भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

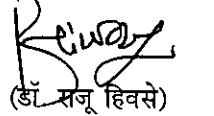
शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०-२१ पासून भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुनर्रचना केली होती. या शुल्कात सत्र २०२४-२५ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरीता खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

अ.क्र.	शासनाने ठरवून दिलेल्या शुल्काचे विवरण	शुल्क रक्कम	शेरा
१	२	३	४
१	प्रवेश फी	२०	
२	प्रयोगशाळा शुल्क (पदवी अभ्यासक्रम)	८२४ (Humanities) १२३७ (Science)	ज्या अभ्यासक्रमास प्रयोगशाळा शुल्क लागू आहे फक्त अशाच अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यां मार्फत सदर शुल्क आकारावे. त्या व्यतिरिक्त अभ्यासक्रमास आकारल्यास याची सर्वस जबाबदारी महाविद्यालय/विभागाची राहिल.
	पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (Geology, Home Science, Mathematics, Micro-Biology, Applied Geology & other Science Subject)	१३७४	
	M. Libs	२०६१	
	M.A. Mass Communication	४१२२	
३	ग्रंथालय शुल्क	२७५	
४	जिमखाना शुल्क	३३०	
५	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क अ) विविध उपक्रम रु. ११० ब) ई-सुविधा रु. ६८ क) आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १४ ड) पर्यावरण शुल्क रु. १३७ इ) महाविद्यालयीन सायकल पार्कींग शुल्क रु. २८ ई) राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १०	३६७	ई-सुविधा रु. ६८ आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १४ पर्यावरण शुल्क रु. २८ राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १० एकुण :- रु. १२० असे एकुण रु. १२० विद्यापीठात जमा करावे.
	व्यवसायीक अभ्यासक्रम:(फक्त विद्यापीठ विभाग) A) M.P.Ed. (i) Study Tour 4122+367(अ ते ई)	४४८९	
	B) M.B.A. (i) Internal Exam. Fees Rs. 550/- (ii) Supply of Study Material Rs. 687/- (iii) Industrial Visits Rs. 2748/- (iv) Seminar & Workshop Rs. 1374/- (v) Internet & E-Mail Rs. 824/- (vi) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	६५५०	
	C) M. Farm (i) Student Activity fee Rs. 412/- (ii) Internet & E-Mail Rs. 343/- (iii) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	११२२	
	D) (D) M.Ed., Travel & Tourism(P.G.Diploma), (i)(Education Tour Fee) Rs. 2061/- (ii) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	२४२८	

	E) Travel & Tourism(M.A.), M.Libs, Home Science, (i) Study Tour Rs. 687/- (ii) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	१०५४	
	F) M.Sc.Tech(Applied Geology) & Geology (i)Study Tour Rs. 1374/- (ii) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	१७४१	
	G) M.A.Mass Communication, B.J, Micro-Biology, A.I.H.C & Arch, Botaney, Chemistry (i) Study Tour Rs. 275/- (ii) + वरिल अ ते ई Rs. 367/-	६४२	
	H) L.L.M	५०८	
६	कॉलेज मॅगजीन फी	१३७	
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—	
८	नॉंदणी शुल्क	१५१	१.अव्यावसायीक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशीत विद्यार्थ्यांचे नॉंदणी शुल्क रु. ११८ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे २.व्यावसायीक अभ्यासक्रमाचे प्रवेशीत विद्यार्थ्यांचे नॉंदणी शुल्क रु. १३८ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे.
९	विद्यापीठ विकास निधी (फक्त विद्यापीठ विभाग) अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१७२(सामान्य अभ्यासक्रम) ब) व्यावसायीक अभ्यासक्रम (A) M.P.Ed. (B) M.B.A. (C) B.Pharm (D) i. M.Pharm ii. M.Pharm (Sponsored)	१७२ ५३५० ७४९० ५३५० ६४२० १०७००	अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १७२ असे एकुण रु. १७२ विद्यापीठात जमा करावे.
१०	विद्यापीठ क्रीडा निधी	३४	रु. ३४ विद्यापीठात जमा करावे.
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधी (१) अश्वमेध(क्रिडा महोत्सव) रु. ८/- (२) इंद्रधनुष्य रु. ६/- (३) आव्हान रु. ५/- (४) अविष्कार रु. ५/- (५) कॉलेज डिपॉझिट रु. ६/- (६) विद्यापीठ डिपॉझिट रु. ६/-	३६	रु. ३० विद्यापीठात जमा करावे. (१) अश्वमेध(क्रिडा महोत्सव) रु. ८/- (२) इंद्रधनुष्य रु. ६/- (३) आव्हान रु. ५/- (४) अविष्कार रु. ५/- (५) विद्यापीठ डिपॉझिट रु. ६/-
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी(माता मंजुळाबाई)रु. १० ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ क) वैद्यकीय तपासणी शुल्क रु. ४७ ड) शारिरीक क्षमता चाचणी रु. ४६	१०८	अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी रु.१० ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ एकुण:- रु. १५ असे एकुण रु. १५ विद्यापीठात जमा करावे.
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु.१० ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ ड) महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु.७१ (अनुदानित महाविद्यालयांसाठी)	९१	अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु. १० ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ एकुण :- रु.२० असे एकुण रु. २० विद्यापीठात जमा करावे.

१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	४०	
१५	युथ फेस्टिवल निधी	—	
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	३४	

टिप :- जे शुल्क या अधिसूचनेमध्ये नमुद केले नाही ते शुल्क विद्यापीठाने व शासनाच्या शुल्क निश्चीती समितीने वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या परिपत्रकाप्रमाणे लागू राहतील.

(डॉ. संजू हिवसे)
कुलसचिव

परिशिष्ट-बः

सर्व विनाअनुदानित/कायमविनाअनुदानीत महाविद्यालयांनी भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०-२१ पासून भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुनरचना केली होती या शुल्कात सत्र २०२४-२५ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

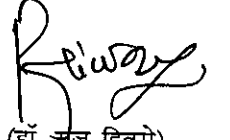
अ.क्र.	शासनाने ठरवून दिलेल्या शुल्काचे विवरण	शुल्क रक्कम	शेरा
१	२	३	४
१	प्रवेश फी	प्रपत्र - क प्रमाणे	
२	प्रयोगशाळा शुल्क	प्रपत्र - क प्रमाणे	
३	ग्रंथालय शुल्क	प्रपत्र - क प्रमाणे	
४	जिमखाना शुल्क	४१२	
५	विविध गुणदर्शन/उपक्रम शुल्क अ) विविध उपक्रम रु. २०७ ब) ई-सुविधा रु. ६८ क) आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १४ ड) पर्यावरण शुल्क रु. १३७ इ) महाविद्यालयीन सायकल पार्कींग शुल्क रु. २८ ई) राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १० उ) प्रकल्प शुल्क रु. २७४८ (फक्त प्रोजेक्ट/डिझरटेशन लागू असलेल्या अभ्यासक्रमांसाठी)	४६४ + प्रकल्प शुल्क रु. २७४८ (फक्त प्रोजेक्ट/डिझरटेशन लागू असलेल्या अभ्यासक्रमांसाठी)	ई-सुविधा रु. ६८ आपत्ती व्यवस्थापन शुल्क रु. १४ पर्यावरण शुल्क रु. २८ राष्ट्रीय सेवा योजना रु. १० एकुण :- रु. १२० असे एकुण रु. १२० विद्यापीठात जमा करावे.
	Biotechnology(ii)	११५५	
६	कॉलेज मॅगजीन फी	१३७	
७	संगणक प्रशिक्षण फी	—	
८	नोंदणी शुल्क	१५१	१.अव्यावसायीक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशीत विद्यार्थ्यांचे नोंदणी शुल्क रु. ११८ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे २.व्यावसायीक अभ्यासक्रमाचे प्रवेशीत विद्यार्थ्यांचे नोंदणी शुल्क रु. १३८ प्रमाणे विद्यापीठात जमा करावे.
९	विद्यापीठ विकास निधी (अभ्यासक्रम निहाय) A) All U.G. courses in Humanities Faculty Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., B.A. Honors, Economics, Bachelor of Fashion Business Management, Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication All U.G. courses in Commerce & Management Faculty Like B.Com. (General), B.Com. Honors, B.B.A., B.Com (Computer Application), B.Sc. Finance, B.Sc. Economics, B.A. Psychology अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १७२ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु. ८२४ क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु. ४४०	१४३६	अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु. १७२ असे एकुण रु. १७२ विद्यापीठात जमा करावे.

	B) All P.G. courses in in Humanities Faculty Like M.A., B.L.I.Sc. , M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, Buddhist Tourism and All Post Graduate Diploma Courses, M.A. Mass Communication, Master of Advertising Management, All P.G. courses in Commerce & Management Faculty Like M.Com (General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses, B.P.E.S. अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१७१ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु.८२४ क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.५५०	१५४६	
	C) All U.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty B.C. A and B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc. Data Science, Bachelor of Home Science, B.F.D. B.Sc.(AI), (Bachelor of Fashion Design), BPD (Bachelor of Printing Design), BTS (Bachelor of Textile Science), B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design), B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design), Science, Engg. & Technology (Bachelor of Home Science)(4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design) iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology) iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology) Inter Disc.Faculty: B.J. (Bachelor of journalism), अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१७२ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु.८२४ क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.६८७	१६८३	
	D) Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A. All P.G. courses in Science, Engineering & Tech Faculty Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience), M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses, P.G.D.C.S.A. M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology, M.F.D. (Master of FashionDesign), M.T.D.(Master of Textile Design) अ) विद्यापीठ वार्षिक शुल्क रु.१७१ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु.८२४ क) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु.८२४	१८२०	
	E) Master of Computer Application (M.C.A) अ) विनाअनुदानीत महाविद्यालय विकास निधी रु.८२४३ ब) विनाअनुदानीत महाविद्यालय परिपालन शुल्क रु. ८२४	१०६७	
१०	विद्यापीठ क्रीडा निधी	३४	रु. ३४ विद्यापीठात जमा करावे.
११	विद्यापीठ अश्वमेध निधी (१) अश्वमेध(क्रिडा महोत्सव) रु. ८/- (२) इंद्रधनुष्य रु. ६/- (३) आव्हान रु. ५/- (४) अविष्कार रु. ५/- (५) कॉलेज डिपॉझिट रु. ६/- (६) विद्यापीठ डिपॉझिट रु. ६/-	३६	रु. ३० विद्यापीठात जमा करावे. (१) अश्वमेध(क्रिडा महोत्सव) रु. ८/- (२) इंद्रधनुष्य रु. ६/- (३) आव्हान रु. ५/- (४) अविष्कार रु. ५/- (५) विद्यापीठ डिपॉझिट रु. ६/-
१२	विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी(माता मंजुळाबाई) रु. १०	८५	अ) विद्यापीठ वैद्यकीय मदत निधी रु.१० ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५

	ब) वैद्यकीय अर्ज शुल्क रु. ५ क) वैद्यकीय तपासणी शुल्क रु. ३५ ड) शारिरीक क्षमता चाचणी रु. ३५		एकुण:- रु. १० असे एकुण रु. १५ विद्यापीठात जमा करावे.
१३	विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु.१० ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ ड) महाविद्यालयीन विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु. ११७ (विनाअनुदानीत महाविद्यालयांसाठी)	१३७	अ) विद्यापीठ विद्यार्थी सहाय्यता निधी रु. १० ब) विद्यापीठ कल्याण निधी रु. ५ क) विद्यापीठ विद्यार्थी संघ शुल्क रु. ५ एकुण :- रु. २० असे एकुण रु. २० विद्यापीठात जमा करावे.
१४	विद्यापीठ विद्यार्थी विमा निधी	४०	
१५	युथ फेस्टिवल निधी	—	
१६	विद्यार्थी ओळखपत्र शुल्क	२८	

टिप :-जे शुल्क या अधिसूचनेमध्ये नमुद केले नाही ते शुल्क विद्यापीठाने वेळोवेळी अधिसूचित केलेल्या परिपत्रकाप्रमाणे लागू राहतील.

(डॉ. संजू हिवसे)

कुलसचिव

परिशिष्ट— क

सर्व विनाअनुदानित/ कायमविनाअनुदानीत महाविद्यालयांनी भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत आकारावयाचे शुल्क

शासनाच्या दिनांक १५ जानेवारी २०२० व १३ फेब्रुवारी २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने रा.तु.म. नागपूर विद्यापीठाने सत्र २०२०-२१ पासून भारत सरकार शालांत परीक्षोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत खालीलप्रमाणे शुल्काची पुनर्रचना केली होती. या शुल्कात सत्र २०२४-२५ पासून वाढ करण्यात आली असून महाविद्यालयात प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता खालीलप्रमाणे शुल्क आकारावे.

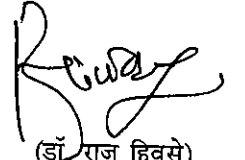
Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
1	3	4	5	
All U.G. courses in Arts and Social Sciences Faculties Like Bachelor of Arts, B.A.R.S, B.S.W. B.F.A., B.A. Honors	7551	137	1887	412
Bachelor of Fashion Business Management,	18876	137	1887	412
Bachelor of Animation & Multimedia, Bachelor of Production (Film & TV), Bachelor of Acting (Film & TV), Bachelor of Business Communication	28313	137	1887	412
All P.G. courses in Arts and Social Sciences Faculties Like M.A., B.L.I.Sc. , M.S.W. M.L.I.Sc., Master of Labour Studies, M.F.A., Master of Travel & Tourism, Buddhist Tourism and All Post Graduate Diploma Courses	10619	275	1887	550
M.A. Mass Communication	22051	275	1887	550
Master of Advertising Management	28313	275	1887	550
All U.G. courses in Commerce Faculty Like B.Com. , B.Com. (Business Administration)	7551	137	3146 (Computer Lab fee)	412
B.B.A., B.Com. Honors B.Sc. Finance, B.Sc. Economics	10178	137	4247 (Computer Lab fee)	412
B.Com (Computer Application)	10178	137	12718 (Computer Lab fee)	412
All P.G. courses in Commerce Faculty Like M.Com (General), M.Com (Professional), M.I.R.P.M. , and All Post Graduate Diploma Courses	9437	275	9437 (Computer Lab fee)	550

Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
Master of Computer Management (M.C.M.) P.G.D.C.C.A.	12718	275	6356	550
All U.G. courses in Science and Home Science Faculties	10619	137	472 Per Subject	412
B.C. A and B.Sc.(I.T.), B.Sc. Computer Science, B.Sc. Data Science, Computer Application, Artificial Intelligence	9540	137	10602	412
All P.G. courses in Science and Home Science Faculties Like M.Sc. ,Molecular Biology & Genetic Engineering, Computer Sci. In Science Faculty, M.Sc(HomeScience),M.Sc(Tech) (Applied Geology) & P.G. Diploma Courses	21234	275	14157	550
P.G.D.C.S.A.	18876	275	9437	550
B.P.E.	8266	275	2358	412
B.J. (Bachelor of journalism),	11010	137	1258	412
Bachelor of Home Science B.F.D. (Bachelor of Fashion Design), BPD (Bachelor of Printing Design), BTS (Bachelor of Textile Science)	9539	137	1904	412
B.K.P.D. (Bachelor of Khadi Production & Design),	23595	137	1904	412
B.J.D. (Bachelor of Jewelry Design),	23595	137	1904	412
Bachelor of Home Science Technology (4 years) i) BAEST (Bachelor of Applied Electronics & Software Technology) ii) BID (Bachelor of Interior Design iii) BHMCT (Bachelor of Hotel Management & Catering Technology iv) BCT (Bachelor of Cosmetic Technology	9540	137	6356	412
M. Sc. Home Science (Master of Hospitality& Tourism Management) Master of Cosmetic Technology,	19081	275	12718	550

Name of Courses	Total Tuition Fees (Only for non-aided & permanently non-aided colleges) (excluding aided colleges)	Admission Fee	Laboratory Fee wherever practical prescribed in syllabus	Library Fee
M.F.D. (Master of Fashion Design)	47188	275	12718	550
M.T.D. (Master of Textile Design)	47188	275	12718	550
Grantable B. Ed.	--	137	Including All Fees 3654	
Non-Grant B. Ed.	As per Shikshan Shulk Samiti	137	Including All Fees 7309	
Non-Grant M. Ed.	As per Shikshan Shulk Samiti	275	Including All Fees 7158	
Grantable LL.B. 3 years, 5 years & Honours	--	275	Including All Fees 6869	
Non-Grant B.A.LL.B. Honours	47188	275	Including All Fees 6869	

१) महिला अध्ययन व विकास केंद्र राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज, नागपूर विद्यापीठात सुरू असलेले पी.जी.
डिग्री इन बुमेन्स स्टडीज या अभ्यासक्रमाकरिता शिक्षण शुल्क रु. २९३९/- राहिल.

(डॉ. राजू हिवसे)
कुलसचिव